



## LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. [post@socmin.lt](mailto:post@socmin.lt), <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (11.8E-53)SD -

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198 10 IR 11 STRAIPSNIŲ BEI 1, 2, 3, 4 IR 5 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10 ir 11 straipsnių bei 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas, atsižvelgiant į:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlomą patvirtinti kompromisinį 2023 metų minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA) dydį – 840 eurų;

2) 2022 metų Nacionalinės kolektyvinės sutarties projektą, kuriame numatyta Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį (toliau – BD) 2023 metams didinti iki 186 eurų;

3) parlamentinių partijų Susitarimo dėl Lietuvos švietimo politikos (2021–2030), Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano ir Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinių sutarčių nuostatas, susijusias su pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygų gerinimu.

Pateikiame apibendrintą informaciją apie Įstatymo projektu sprendžiamą problemą, siūlomas jos sprendimo priemonės, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	<p>Įstatymo projekto tikslas – padidinti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo (toliau – Įstatymas) 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytus minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, siekiant sudaryti sąlygas mokėti teisingą darbo užmokestį, neleidžiant atsirasti nepagrįstai minimalių ir maksimalių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų sanklotai („persidengimui“), ir siekiant, kad nustačius 840 eurų MMA ir 186 eurų BD, minimalūs kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. MMA, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 2 dalies nuostata, – mažiausias leidžiamas atlygis už nekvalifikuotą darbą.</p> <p>Siekiant teisinio aiškumo atlikti Įstatymo 10 ir 11 straipsnių korekcijas.</p> <p>Taip pat būtina pakeisti Įstatymo 5 priedą, reglamentuojantį mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų ir švietimo įstaigų vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas, nes yra išsipareigota pasiekti, kad:</p> <p>1) vidutinis mokytojų darbo užmokestis 2024 m. sudarytų 130 procentų šalies vidutinio darbo užmokesčio;</p> <p>2) mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas 2024 m.</p>
-------------------------	--

	<p>būtų 40 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą;</p> <p>3) atitinkamai didėtų kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestis;</p> <p>4) būtų panaikinti švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų intervalai;</p> <p>5) išnyktų disproporcijos tarp pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų;</p> <p>6) mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, turėtų daugiau laiko pasirengti veikloms.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projekte siūloma didinti Įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytus minimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, kad nuo 2023 m. sausio 1 d., nustačius MMA ir BD, kvalifikuotų darbuotojų minimalūs pareiginės algos pastoviosios dalies dydžiai būtų didesni už nekvalifikuotų darbuotojų darbo užmokestį. Tik tiems darbuotojams, kurių pareigybės yra D lygio, pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma MMA dydžio. Taip pat, siekiant atliepti matomą tendenciją, jog didžioji dalis iš valstybės biudžeto, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų finansuojamų įstaigų (toliau – biudžetinės įstaigos) jau yra pasiekusios maksimalias koeficientų ribas, dėl ko yra išaugęs poreikis suteikti galimybę biudžetinėms įstaigoms didinti pareiginės algos pastoviuosius dydžius aukštos kvalifikacijos specialistams, taip užtikrinant teisingo apmokėjimo už darbą principo įgyvendinimą, yra siūloma didinti 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytų pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies maksimaliuosius koeficientus.</p> <p>Pakeisti Įstatymo 10 straipsnio 2 dalį, numatant, kad Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytų priemonių suma negali viršyti 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio.</p> <p>Papildyti Įstatymo 11 straipsnį 4 dalimi, nurodant, kad už budėjimą darbuotojui mokama Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka.</p> <p>Keičiant Įstatymo 5 priedą, siūloma:</p> <p>1) mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, auklėtojų, koncertmeisterių, akompaniatorių ir kitų pagalbos mokiniui specialistų (Įstatymo 5 priedo 1, 12, 18, 23, 28, 32, 38 punktai) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus padidinti 9 procentais, kad jų pareiginė alga (kartu su BD padidiniu iki 186 eurų) nuo 2023 m. sausio 1 d. išaugtų 12 procentų;</p> <p>2) mokyklų vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus (Įstatymo 5 priedo 42 punktas) padidinti 18,1 procento, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas 2023 m. būtų 30 procentų didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą, o jų pareiginė alga (kartu su BD padidiniu iki 186 eurų) nuo 2023 m. sausio 1 d. išaugtų 21,4 procento. Tuo pačiu dydžiu siūloma didinti ir mokyklų vadovų pavaduotojų bei ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, taip pat švietimo pagalbos įstaigų vadovaujančių darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies minimalias koeficientų ribas ir atsisakyti pareiginės algos pastoviosios dalies maksimalių koeficientų ribų, užtikrinant, kad naujieji koeficientai būtų ne mažesni nei šiuo metu nustatytos maksimalios intervalų ribos (Įstatymo 5 priedo 43, 47, 50 ir 51 punktai);</p> <p>3) 2 valandomis padidinti (ne daugiau, nei didinami pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai) pedagoginių darbuotojų darbo laiko normas (netiesioginio darbo valandų skaičių), jei jos nesiekia 36 valandų per savaitę, siekiant mažinti disproporcijas tarp skirtingų pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų (Įstatymo 5 priedo 16, 17, 22, 35, 36, 37 punktai ir 27.1 bei 27.2 papunkčiai);</p> <p>4) nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. 1 valanda padidinti mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, netiesioginio darbo</p>

	valandų skaičių, atitinkamai sumažinant tiesioginio darbo valandų skaičių (nekeičiant bendros 36 valandų darbo laiko normos), kad ankstyvojo ugdymo mokytojai turėtų daugiau laiko pasirengti veikloms.
III. Priemonių kaštai	<p>Išstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose numatytiems pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiams padidinti 2023 metais reikėtų apie 30 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų.</p> <p>Išstatymo 5 priede numatytiems pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygų pakeitimams įgyvendinti Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte numatyta 147,2 mln. eurų.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Biudžetinėse įstaigose darbuotojų, išskyrus pedagoginius darbuotojus, kurie gauna minimalius koeficientus dirba apie 25 tūkstančius. 2023 metais šių darbuotojų pareiginės algos pastovioji dalis, įvertinus ir tai, kad BD didėja iki 186 euro, padidėtų A ir B lygio darbuotojams nuo 120,6 iki 122 eurų, C lygio darbuotojams nuo 97,9 iki 99,4 eurų, administracijos padalinių vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 142,6 iki 150,6 eurų, įstaigų vadovams ir jų pavaduotojams – nuo 153,6 iki 158,1 eurų.</p> <p>Net ir nedaug padidinus MMA bei minimalius ir maksimalius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus, padidės nekvalifikuotų ir kvalifikuotų darbuotojų, specialistų, administracijos padalinių vadovų bei jų pavaduotojų, įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų darbo užmokestis, o kartu padidės ir jų perkamoji galia.</p> <p>Taip pat bus labiau įvertinta kvalifikuotų darbuotojų, specialistų ir administracijos padalinių vadovų bei jų pavaduotojų, įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų kvalifikacija, darbo sudėtingumas, todėl valstybė, kaip darbdavė, galės konkuruoti darbo rinkoje, pasirinkdama geresnius darbuotojus; bus nustatytas konkurencingas atlyginimas tam tikrų profesijų darbuotojams, kurių trūksta darbo rinkoje.</p> <p>Pritarus Įstatymo projektui, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų pareiginė alga padidės nuo 162 iki 227 eurų, auklėtojų, koncertmeisterių akompaniatorių – nuo 124 iki 144 eurų, mokyklų vadovų – nuo 485 iki 574 eurų, jų pavaduotojų ugdymui – nuo 473 iki 489 eurų, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų – nuo 412 iki 453 eurų, švietimo pagalbos įstaigų vadovų – nuo 101 iki 496 eurų, jų pavaduotojų – nuo 84 iki 448 eurų.</p> <p>Bus sumažintos disproporcijos tarp pedagoginių darbuotojų darbo laiko normų.</p> <p>Ankstyvojo ugdymo mokytojai turės daugiau laiko pasirengti veikloms.</p>

Konkrečios Įstatymo projekte nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymo projektu teikiamame Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektas yra biudžeto projekto lydimasis teisės aktas.

Įstatymo projektas buvo teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinei sąjungai, Švietimo ir mokslo profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimui, Lietuvos profesinei sąjungai „Sandrauga“, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinei sąjungai ir Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinei sąjungai. Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinė sąjunga pastabų neturėjo. Su Finansų ministerija darbo tvarka suderintos lėšos dėl Įstatymo 5 priedo pakeitimų įgyvendinimo. Dėl pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo

pažyma (joje taip pat įvertinti Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komiteto 2022 m. spalio 6 d. raštu Nr. S-2022-4223 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 10 ir 11 straipsnių bei 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. 22-13296“ pateikti Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos ir Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos pasiūlymai).

Įstatymo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės (grupės vadovė Vita Baliukevičienė, tel. 8 611 34047, el. p. Vita.Baliukeviciene@socmin.lt) patarėja Agnė Nakčerienė (tel. 8 656 38257, el. p. Agne.Nakceriene@socmin.lt), patarėja Indrė Vaicekauskaitė (tel. 8 657 03311, el. p. Indre.Vaicekauskaite@socmin.lt), vyriausioji specialistė Viktorija Trachimovič (tel. 8 658 59646, el. p. Viktorija.Trachimovic@socmin.lt). Įstatymo projekto dalį, apimančią Įstatymo 5 priedo pakeitimus, parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Ekonomikos departamento (departamento direktorė Eglė Radėnienė, tel. 8 684 26 858, el. p. Egle.Radeniene@smsm.lt) Švietimo ir sporto ekonomikos skyriaus (vedėja Jolita Mackevičienė, tel. 8 666 55 280, el. p. Jolita.Mackeviciene@smsm.lt) vyriausioji specialistė Danutė Bužinskienė (tel. 8 686 37 086, el. p. Danute.Buzinskiene@smsm.lt).

**PRIDEDAMA:**

1. Įstatymo projektas, 12 lapų.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 12 lapų.
3. Aiškinamasis raštas, 6 lapai;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
5. Derinimo pažyma, 5 lapai.
6. Suinteresuotų institucijų ir organizacijų išvadų kopijos, 21 lapas.

Ministrė

Monika Navickienė

Agnė Nakčerienė, tel. 8 656 38257, el. p. Agne.Nakceriene@socmin.lt